

Lição 6

lernu!



 Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Este projeto é financiado com o apoio da Comissão Europeia. Esta publicação reflete apenas o ponto de vista do autor, portanto a Comissão não pode ser responsável por qualquer uso de informações que aparecem aqui.

<https://lernu.net/instruado?lang=pt>



Todo conteúdo, se não está indicado em algum lugar explicitamente ou algo assim, faz parte do *lernu.net* e está publicado sobre a licença [Criação compartilhada Proibido uso Comercial 4.0 Internacional](#).

▼ Gramática



Expressão de desejo

A terminação **-u** é usada não apenas no imperativo direto, mas também em subfrases onde se encontra um verbo de ordem ou desejo ("deziri", "voli", "postuli"), ligado pela conjunção **ke** com oração subordinada.

Mi deziras, ke vi lernu. = Desejo que você aprenda.

La patro volas, ke mi iru. = O pai quer que eu vá.

je

A preposição **je** é chamada de preposição-coringa. Ela não tem um significado definido com precisão, mas é usado quando nenhuma outra preposição é conveniente. Ela é geralmente usável em expressões de tempo:

Je kioma horo vi venos? = A que horas você virá?

Je la kvina horo. = Às cinco horas.

farti

Usa-se este verbo na expressão:

Kiel vi fartas? = Como você está passando?

-eg-

O sufixo **-eg-** é usado para formar aumentativos:

librego = livrão

bonega = ótimo

varmega = muito quente

homego = homão

belega = muito belo

-et-

O sufixo **-et-** é usado para formar diminutivos:

libreto = livrinho

varmeta = quentinho

beleta = pouco belo

hometo = homenzinho

-iĝ-

O sufixo **-iĝ-** significa fazer-se, tornar-se do jeito que está prescrito na raiz da palavra:

riĉiĝi = enriquecer-se

trankviliĝi = tranquilizar-se

resaniĝi = tornar-se sano novamente

geedziĝi = casar-se

▼ **Bloco 25** (sessões 49-50)



Objetivos de aprendizagem

- aprender novos afixos **-ET-** e **-EG-**
- repetir a gramática das lições anteriores
- exercitar a audição

Tutoriais necessários

- computador para tocar som

Preparação

- Exercício **M1**
- Exercício **M2**
- Exercício **M3**
- Respostas **M4**
- Exercício **M5**
- Respostas **M6**
- Exercício **M7**
- Cópias de **M8**
- Cópias de **M9**

Palavras novas

ridi = rir

rideti = sorrir

troviĝi = se encontrar

Plano de aprendizado

10 me Distribua o exercício **M1**. Use as imagens para explicar o exercício e o significado dos sufixos **-ET-** e **-EG-**. A parte "Faça você mesmo" é para ser feita por cada estudante individualmente, sua tarefa é verificar as respostas.

10 me Distribua **M2**. Peça aos estudantes para criarem frases com os sufixos **-ET-** e **-EG-**.

5 me Jogo recreativo não linguístico

20 me Distribua **M3**. Reproduza o áudio **1** e escute em conjunto o diálogo duas vezes.

Os estudantes devem escolher a escolha correta segundo o que acontece no diálogo: se é sobre comida, foto ou escola (a resposta correta é a B), Depois eles escutam o diálogo de novo e terminam a frases.

Respostas estão no **M4**.

10 me Pausa

10 me Distribua **M5**. Peça aos estudantes para dicionarem os sufixos **-ET-** e **-EG-** segundo o que fizer sentido na frase.

Respostas estão no **M6**.

10 me Distribua **M7**. Cada estudante cria três frases que usem algumas das palavras do quadro. Eles podem usar mais de uma em cada frase.

5 me Jogo recreativo não linguístico

5 me Cante a canção **M8** em conjunto 2-3 vezes.

Dê deveres de casa

M1 Exercício



dometo



domo



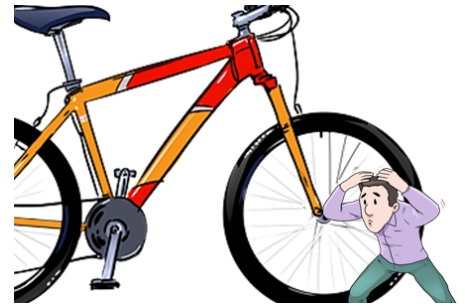
domego



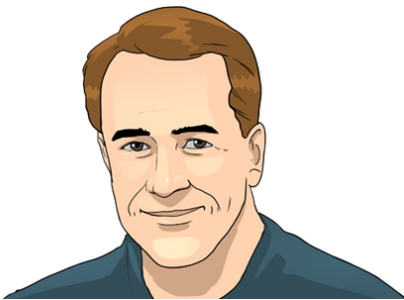
bicikleta



biciklo



biciklego



rideti



ridi



ridegi

Faça você mesmo:

<

aŭt _____

dom _____

man _____

libr _____

kuk _____

frat _____

vizaĝo _____

pied _____

strat _____

paper _____

-

aŭt _____

dom _____

man _____

libr _____

kuk _____

frat _____

vizaĝo _____

pied _____

strat _____

paper _____

>

aŭt _____

dom _____

man _____

libr _____

kuk _____

frat _____

vizaĝo _____

pied _____

strat _____

paper _____

M2 Exercício

Forme a palavra certa com o sufixo **-et-** e **-eg-**.

malgranda kapo	→	kapeto
granda piedo	→	piedego
malgranda domo	→	
granda fiŝo	→	
granda muro	→	
malgranda botelo	→	
malgranda papero	→	
granda ĉambro	→	
malgranda piedo	→	
granda vendejo	→	
granda kapo	→	
malgranda libro	→	

M3 Exercício

Escute o diálogo duas vezes. Escolha a resposta correta.

Ivo kaj Peter parolas pri ...

a) manĝoj

b) fotoj

c) lernejo

Ivo Ho, kiom granda foto! Kiu estas tiuj homoj sur ĝi?

Peter Sur la _____ troviĝas mi, miaj gepatroj kaj miaj gefratoj.

Ivo Kiu fotis ĝin?

Peter Unu _____, kiu loĝas en urbocentro.

Ivo Ĉu li bone laboras?

Peter Jes, lia _____ estas ĉiam tre bona, _____.

Ivo Ĉu ankaŭ tiujn ĉi etajn fotojn li faris?

Peter Kompreneble, li faris multajn. Jen, vidu, li sendis ilin al ni ankaŭ per interreto.

Ivo _____. La knabino sur la foto, kiu _____, havas tre simpatian vizaĝon.

Peter Ŝi estas mia fratino. Ŝi havas _____ kaj ŝi ŝatas kanti.

Ivo Kion havas la knabeto en la manoj?

Peter Mi _____. Tio okazis antaŭ longa tempo.

Ivo Mi ĝojas, ke vi montris al mi la fotojn. Kiam mi venos hejmen, ankaŭ mi serĉos _____.

Peter Bonege! Certe ili plaĉos al ĉiuj.

- Ivo** Ho, kiom granda foto! Kiuj estas tiuj homoj sur ĝi?
- Peter** Sur la **grandega foto** troviĝas mi, miaj gepatroj kaj miaj gefratoj.
- Ivo** Kiu fotis ĝin?
- Peter** Unu **fotisto**, kiu loĝas en urbocentro.
- Ivo** Ĉu li bone laboras?
- Peter** Jes, lia **laboro** estas ĉiam tre bona, **bonega**.
- Ivo** Ĉu ankaŭ tiujn ĉi etajn fotojn li faris?
- Peter** Kompreneble, li faris multajn. Jen, vidu, li sendis ilin al ni ankaŭ per interreto.
- Ivo** **Interese**. La knabino sur la foto, kiuridetas, havas tre simpatian vizaĝon.
- Peter** Ŝi estas mia fratino. Ŝi havas **belegan voĉon** kaj ŝi ŝatas kanti.
- Ivo** Kion havas la knabeto en la manoj?
- Peter** Mi **ne scias**. Tio okazis antaŭ longa tempo.
- Ivo** Mi ĝojas, ke vi montris al mi la fotojn. Kiam mi venos hejmen, ankaŭ mi serĉos **malnovajn fotojn**.
- Peter** Bonege! Certe ili plaĉos al ĉiuj.



M5 Exercício

Adicione o elemento correto **-et-, -eg-**.

La fotisto faras tre bonajn fotojn. Li laboras bon_____e.

Ivo sur la foto ridas, sed Ana nur rid_____as.

Ho, kiel long_____a leciono hodiaŭ! Mi volas jam iri hejmen.

Donu al mi la malgrandan paper_____on, kiun vi havas en la mano.

En nia strato oni malfermis novan malgrandan vendej_____on.

Vi havas vere malnov_____an aŭton. Ĉu ĝi ankoraŭ funkcias?

Ho, la kafo estas ankoraŭ varm_____a! Oni kuiris ĝin antaŭ du minutoj.

Marko ne volas manĝi multe. Li manĝ_____os iom.

La ruĝa aŭto estas la plej rapida el ĉiuj. Ĝi estas rapid_____a.

Rigardu, kia fort_____ulo! Ankaŭ mi volas tian forton.

M6 Respostas

La fotisto faras tre bonajn fotojn. Li laboras bone**ge**.

Ivo sur la foto ridas, sed Ana nur rid**et**as.

Ho, kiel long**ega** leciono hodiaŭ! Mi volas jam iri hejmen.

Donu al mi la malgrandan paper**et**on, kiun vi havas en la mano.

En nia strato oni malfermis novan malgrandan vende**je**ton.

Vi havas vere malnov**ega**n aŭton. Ĉu ĝi ankoraŭ funkcias?

Ho, la kafo estas ankoraŭ varm**ega**! Oni kuiris ĝin antaŭ du minutoj.

Marko ne volas manĝi multe. Li manĝ**et**os iom.

La ruĝa aŭto estas la plej rapida el ĉiuj. Ĝi estas rapid**ega**.

Rigardu, kia fort**eg**ulo! Ankaŭ mi volas tian forton.

M7 Exercício

Escreva três frases com algumas das seguintes palavras. Atente-se sobre as terminações **-j** e **-n**.

bonega	paperetoj	varmetajn
rapidegan	fortegaj	ridetas
ridegas	manĝeti	

Mi sidas

Mi sidas kaj mi skribas,

en mia lernoĉambro,

Saluton, geamikoj!

Mi lernas Esperanton.

Miaj amikoj venas

al mia bela hejmo,

vi venis nun al mi,

kaj mi salutas vin.

Mi havas lernolibrojn

sur mia skribotablo.

Mi sportas kaj laboras.

Mi lernas Esperanton.

Miaj amikoj venas

al mia bela hejmo,

vi venis nun al mi,

kaj mi salutas vin.

Melodia: [YouTube](#)

M9 Dever de casa

Escreva um pequeno conto. Use as frases abaixo como começo das frases.

Ĉu vi aŭdis, ke...

Per la nova biciklo volas Marko...

Iam li veturos...

Li ne scias, kiom...

Crie frases através do computador: Crie 5 frases todos os dias; traduza-as e escreva-as, se elas estiverem corretas.

▼ **Bloco 26** (sessões 51-52)



Objetivos de aprendizado

- conhecer o sufixo **-IĜ-**, que indica a mudança de estado
- usar o sufixo **-IĜ-** com o elemento **pli**
- repetir correlativos
- conhecer provérbios em Esperanto

Tutoriais necessários

- computador para tocar som

Preparação

- Exercício **M10**
- Exercício **M11**
- Exercício **M12**
- Respostas **M13**
- Exercício **M14**
- Cópias de **M15**
- Cópias de **M16**

Plano de aprendizado

20 me Distribua **M10**. Use as imagens para explicar o exercício e o significado do sufixo-**IĜ-**: o objeto deve receber uma nova característica. Os estudantes criam palavras a partir do quebra-cabeça e as traduzem.

5 me Jogo recreativo não linguístico

20 me Distribua **M11**. Peça aos estudantes para criarem verbos com o sufixo-**IĜ-**. No começo os ajude e esclareça que cada elemento **pli** pode ser usado (**pliboniĝis**, **plivarmiĝis** ktp.).

10 me Pausa

20 me Distribua **M12**. Escute o áudio **2**. Respostas estão no **M13**.

5 me Jogo recreativo não linguístico

15 me Distribua **M14**. Peça aos estudantes para encontrarem respostas corretas para as perguntas. Depois divida-os em duplas e os ajude a atuarem nos diálogos.

5 me Cante a canção **M15** em conjunto 2-3 vezes.

Dê deveres de casa

M10 Exercício

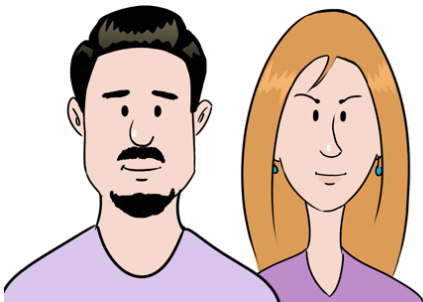


varma kafo

La kafo malvarmiĝas.

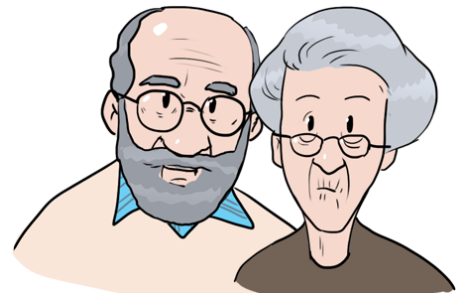


malvarma kafo



junaj geedzoj

La geedzoj maljuniĝas.



maljunaj geedzoj

Crie palavras com os quebra-cabeças e traduza para o português.

mal	modern	grand	is
varm	bon	jun	os
riĉ	iĝ	as	a

M11 Exercício

Adicione o verbo correto com o sufixo **-iĝ-**.

bona	→	boniĝis
La afero estis malbona. Sed nun ĝi estas bona.	→	La afero iĝis bona. La afero _____.
La metodoj de laboristoj estis malmodernaj. Sed nun ili estas modernaj.	→	La metodoj iĝis modernaj. La metodoj _____.
Marko estis maltrankvila. Sed nun li estas trankvila.	→	Marko iĝis trankvila. Marko _____.
pli bona	→	pliboniĝis
La vojo estis mallonga. Sed nun ĝi estas pli longa.	→	La vojo iĝis pli longa. La vojo _____.
Interreto estis malrapida. Sed nun ĝi estas pli rapida.	→	Interreto iĝis pli rapida. Interreto _____.
La voĉoj estis malfortaj. Sed nun ili estas pli fortaj.	→	La voĉoj iĝis pli fortaj. La voĉoj _____.

M12 Exercício

Escute o conjunto de áudios com diversos provérbios em Esperanto e adicione as palavras que faltam.

Amiko de _____ estas ankaŭ amiko.

Amo estas forta, sed mono _____.

Ĉiu _____ estas malfacila.

Edzo kaj _____ estas nur unu.

Fino bona, _____ bona.

_____ demando, tia respondo.

Mi hejme sidis, _____ vidis.

Plej bone _____, kiu laste ridas.

Pli bona estas _____, ol nenio.

Rapidu _____.

M13 Respostas

Amiko de **amiko** estas ankaŭ amiko.

Amo estas forta, sed mono **pli forta**.

Ĉiu **komenco** estas malfacila.

Edzo kaj **edzino** estas nur unu.

Fino bona, **ĉio** bona.

Kia demando, tia respondo.

Mi hejme sidis, **nenion** vidis.

Plej bone **ridas**, kiu laste ridas.

Pli bona estas **io**, ol nenio.

Rapidu **malrapide**.

M14 Exercício

Conecte as perguntas com as respostas. Depois desenvolva os personagens em duplas.

Ĉu la interreto estas daŭre malrapida?	Ĉar mi volas vidi novajn fotojn de Julia, sed ŝi ne volas montri ilin al mi.
Kiam vi parolis kun la knabino?	Mi ne scias, al kiu. Eble al iu amiko.
Kiel malpleniĝis la botelo?	Ĉar mi manĝis kukon.
Kial vi malpuriĝis?	Ne, ĝi jam plirapidiĝis. Mi povas nun labori de hejmo kaj mi ne devas ĉiutage iri en laborejon.
Kien vi volas veturi?	Ĉiajn, nur kriminalajn ne.
Kial vi koleriĝis?	Mi forgesis fermi ĝin kaj ĝi falis.
Al kiu Marko montris malnovajn fotojn?	Ĉien, ĉar mi ŝatas viziti novajn lokojn.
Kiajn filmojn vi ŝatas rigardi?	Mi neniam parolis kun ŝi, ĉar mi ne konas ŝin.

Mi ŝatas

Mi ŝatas sporti

Jes! jes! (koruso)

Mi ŝatas lerni

Tre! tre! (koruso)

Mi ŝatas trinki

Jes! jes! (koruso)

Mi ŝatas legi

Tre! tre! (koruso)

Mi ŝatas kafon.

Mi ŝatas lingvojn.

Mi ŝatas sporton.

Mi ŝatas librojn.

Kun geamikoj,

Jes! jes! (koruso)

En mia hejmo,

Tre! tre! (koruso)

En lernoĉambro

Jes! jes! (koruso)

Kaj en hotelo

Tre! tre! (koruso)

Mi ŝatas kafon.

Mi ŝatas lingvojn.

Mi ŝatas sporton.

Mi ŝatas librojn.

Kun la gepatroj

Ĉu????? (koruso)

Mi ŝatas sporti

Jes! jes! (koruso)

Mi ŝatas lerni

Tre! tre! (koruso)

Mi ŝatas trinki

Jes! jes! (koruso)

Mi ŝatas legi

Tre! tre! (koruso)

Melodia: adaptada da canção francesa Frère Jacques

M16 Dever de casa

Adicione o elemento correto **mal, et, ul, eg, ge, ebl, ind, ej, in, ist, re**. Cada elemento deve ser usado somente uma vez.

Frato kaj fratino estas _____ fratoj.

Bonvolu _____ doni al mi mian libron.

Lernantoj havas novan instru _____ inon.

La infano ludas en infanĉambro kun aŭt _____ oj.

Ivo ne plu estas _____ forta. Li jam fortiĝis.

Mi ege ĝojas, ĉar mi ricevis leg _____ an libron.

Mi ne povas legi, kion vi skribis! Vi skribas neleg _____ e!

Kiel grand _____ a domo! Por mi sufiĉas malpli granda domo.

Kian homon vi konas? Tre bonan homon. Bon _____ on.

En urbocentro mi aĉetis 3-ĉambran loĝ _____ on.

Tie laboras la plej bona kuirist _____ o, kiun mi konas.

Crie frases através do computador: Crie 5 frases todos os dias; traduza-as e escreva-as, se elas estiverem corretas.

Solução

Frato kaj fratino estas **ge**fratoj.

Bonvolu **re**doni al mi mian libron.

Lernantoj havas novan instru**ist**inon.

La infano ludas en infanĉambro kun aŭt**te**oj.

Ivo ne plu estas **mal**forta. Li jam fortiĝis.

Mi ege ĝojas, ĉar mi ricevis leg**ind**an libron.

Mi ne povas legi, kion vi skribis! Vi skribas neleg**eble**!

Kiel grand**ega** domo! Por mi sufiĉas malpli granda domo.

Kian homon vi konas? Tre bonan homon. Bon**ul**on.

En urbocentro mi aĉetis 3-ĉambran loĝ**ej**on.

Tie laboras la plej bona kuirist**ino**, kiun mi konas.

▼ **Bloco 27** (sessões 53-54)



Objetivos de aprendizagem

- aprender que **-IĜ-** pode ser adicionado aos verbos (**fermi** – **fermiĝi**)
- conhecer os novos afixos **-UL-** e **-IND-**
- exercitar a leitura

Tutoriais necessários

- computador para tocar som

Preparação

- Exercício **M17**
- Exercício **M18**
- Respostas **M19**
- Exercício **M20**
- Respostas **M21**
- Exercício **M22**
- Cópias de **M23**
- Cópias de **M24**

Plano de aprendizado

20 me Distribua **M17**. Com ajuda do quebra-cabeça, explique o sufixo **-IĜ-** no quadro: o objeto muda de estado. Até agora, nós adicionamos o sufixo **-IĜ-** apenas aos adjetivos (**bona – boniĝis, granda – grandigiĝis, ...**). Assim o sujeito adquire uma nova característica. Agora nós adicionaremos **-IĜ-** aos verbos: assim ele significará uma mudança de estado.

Os estudantes devem trabalhar em grupo e criar palavras a partir do quebra-cabeça e traduzir para o português.

Exemplos:

La pordo MAL-FERM-IĜ-IS

La domo RE-FERM-IĜ-IS

La urbo RE-NOM-IĜ-OS

La amiko NOM-IĜ-AS

Li RE-MONTR-IĜ-AS

5 me Jogo recreativo não linguístico

20 me Distribua **M18**. Peça aos estudantes para completarem os espaços com a palavra correta com **-IĜ-**. Certifique-se que os estudantes compreendem o significado das palavras da caixa.

Respostas estão no **M19**.

10 me Pausa

10 me Distribua **M20**. Divida os estudantes em duplas. Cada grupo deve organizar as peças do diálogo na ordem correta.

Você pode lembrá-los sobre os sufixos **-UL-** e **-IND-**, que eles já exercitaram nos exercícios anteriores.

Respostas estão no **M21**.

10 me Distribua **M22**.

5 me Jogo recreativo não linguístico

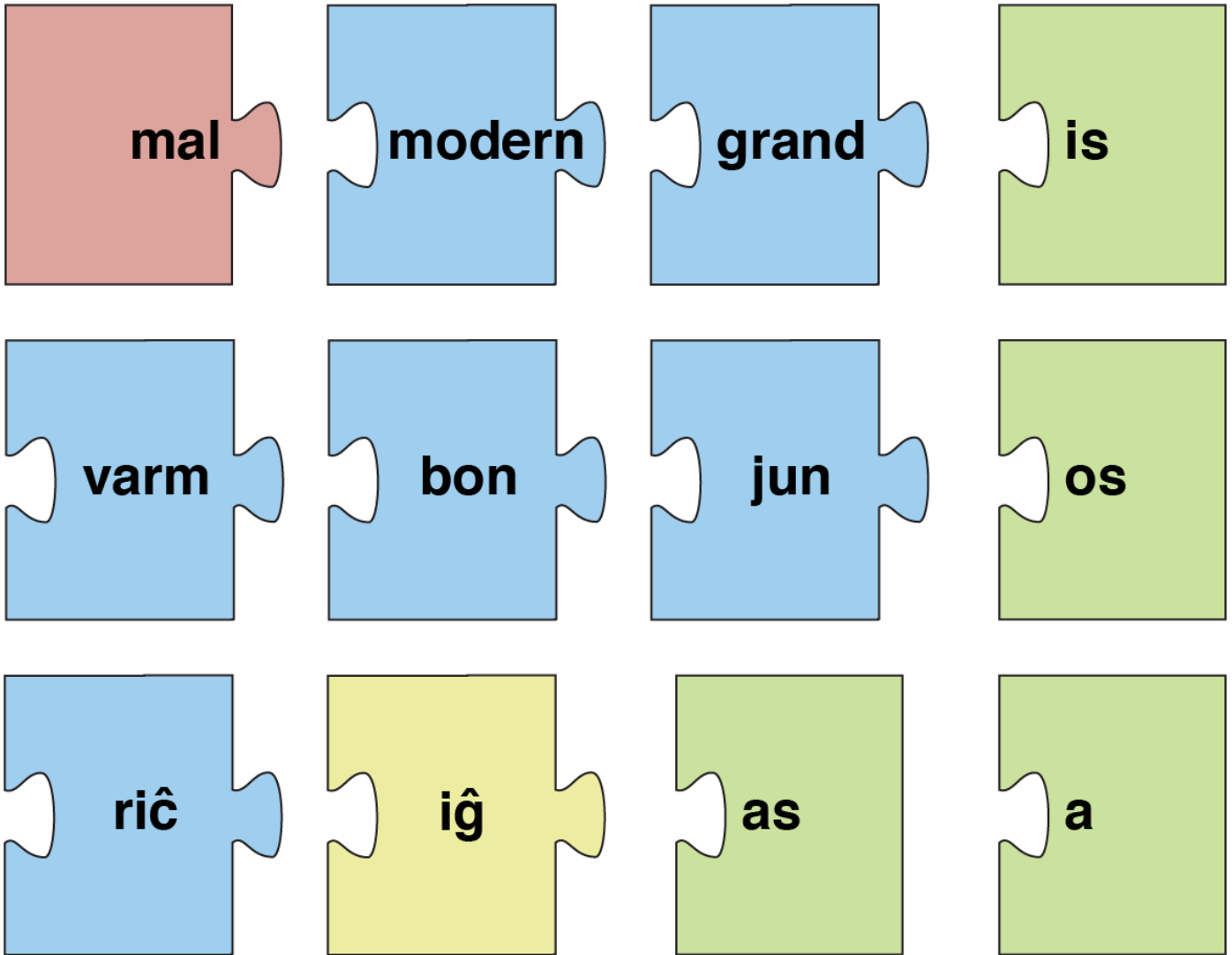
15 me Os pares que colocaram **M20** na ordem correta, agora atuam o diálogo. Depois você deve escolher um grupo e pedir para eles apresentarem o diálogo na frente da turma e os outros devem verificar as respostas.

5 me Volte para a canção **M23** da lição 5. Peça para que os estudantes traduzam a canção e cantem 2 ou 3 vezes.

Dê deveres de casa

M17 Exercício

Crie palavras com os quebra-cabeças e traduza para o português.



M18 Exercício

Preencha o espaço com o verbo correto: **fermiĝos, alinomiĝis, fariĝis, aŭdiĝas, sidiĝu, malpleniĝis, finiĝos, troviĝas, malfermiĝis, nomiĝas, montriĝis.**

Mi aŭdis, ke la pordo de la ĉambro _____ kaj iu eniris.

La kultura filmo komenciĝos je la kvina horo kaj _____ je la sepa horo.

En la jaro 1868 (mil okcent sesdek ok) la japana urbo Edo _____ al Tokio.

Pardonu, ĉu vi povas diri al mi, kie _____ iu hotelo?

Saluton, mi _____ Petro kaj mi havas dek jarojn.

Tra la fenestro _____ forta voĉo de iu knabino.

Post dek minutoj _____ la vendejo kaj ni ne plu povos aĉeti manĝon.

_____, ke li neniel povos viziti Germanion.

Ne staru tie! _____ kaj trankvile trinku kun ni kafon aŭ sukron.

Ivo _____ ruĝa, kiam la simpatia knabino ridetis al li.

La tago finiĝis kaj la stratoj _____. Neniu homoj plu estis videblaj.

M19 Respostas

Mi aŭdis, ke la pordo de la ĉambro **malfermiĝis** kaj iu eniris.

La kultura filmo komenciĝos je la kvina horo kaj **finiĝos** je la sepa horo.

En la jaro 1868 (mil okcent sesdek ok) la japana urbo Edo **alinomiĝis** al Tokio.

Pardonu, ĉu vi povas diri al mi, kie **troviĝas** iu hotelo?

Saluton, mi **nomiĝas** Petro kaj mi havas dek jarojn.

Tra la fenestro **aŭdiĝas** forta voĉo de iu knabino.

Post dek minutoj **fermiĝos** la vendejo kaj ni ne plu povos aĉeti manĝon.

Montriĝis, ke li neniel povos viziti Germanion.

Ne staru tie! **Sidiĝu** kaj trankvile trinku kun ni kafon aŭ sukron.

Ivo **fariĝis** ruĝa, kiam la simpatia knabino ridetis al li.

La tago finiĝis kaj la stratoj **malpleniĝis**. Neniu homoj plu estis videblaj.

M20 Exercício

Dividam-se em duplas e coloquem o diálogo na ordem correta. Depois os estudantes devem desenvolver os diálogos.

1	Saluton, kial vi tiom ridas?
2	Ho, pardonu. Mi ridas, ĉar mi legas libron.
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	

Tio povas esti leginda libro. Sed kio estas tiel ridinda?

Kian libron?

Jes. Kaj la bedaŭrindaj lokuloj restis sen tagmanĝo.

Ridinda estas tio, ke iam li vizitis interesan lokon. Kun lokuloj li volis paroli pri tio, kiel ili vivas. Sed ili volis kuiri kaj manĝi lin.

En nokto, kiam ĉiuj aliaj dormis, li rapidege veturis hejmen.

Li bone faris. Homoj ne estas tre manĝindaj.

Ho! Manĝi! Ĉu vere?! Kaj kiel ĉio finiĝis?

Interesan. Ĝi estas pri homo, kiu ŝatas vojaĝi. Li vizitas ĉiam novan vidindan lokon kaj parolas kun lokuloj.

M21 Respostas

1	Saluton, kial vi tiom ridas?
2	Ho, pardonu. Mi ridas, ĉar mi legas libron.
3	Kian libron?
4	Interesan. Ĝi estas pri homo, kiu ŝatas vojaĝi. Li vizitas ĉiam novan vidindan lokon kaj parolas kun lokuloj.
5	Tio povas esti leginda libro. Sed kio estas tiel ridinda?
6	Ridinda estas tio, ke iam li vizitis interesan lokon. Kun lokuloj li volis paroli pri tio, kiel ili vivas. Sed ili volis kuiri kaj manĝi lin.
7	Ho! Manĝi! Ĉu vere?! Kaj kiel ĉio finiĝis?
8	En nokto, kiam ĉiuj aliaj dormis, li rapidege veturis hejmen.
9	Li bone faris. Homoj ne estas tre manĝindaj.
10	Jes. Kaj la bedaŭrindaj lokuloj restis sen tagmanĝo.



M22 Exercício

Combine as partes corretas da frase. Traduza frases correspondentes para o português.

Ni helpos ĉiel...	...ĉiutage je la oka horo.
Lernejo komenciĝas...	...la lastan kukon.
Jen via sidloko,...	...ĉar tio estas senpaga.
Vi devas pagi neniom,...	...al la malriĉa knabo.
Neniu volas preni...	...bonvolu sidiĝi.

JoMo: Hej, belulineto!

Hej, belulineto,

Diru al mi-i-i

Ĉu vi volas min?

Kiam mi vidis vin sur la strat'

De mia kor' plifortiĝis bat'

Vi 'stas bela, ĉarma knabin'

Diru nun finfine ĉu vi volas min?

Nur gravas,

Nur gravas la amo ...

M24 Dever de casa

Crie três frases usando várias das seguintes palavras. Você pode usar a mesma palavra várias vezes em uma frase. Você pode adicionar outras palavras.

exemplo:

En la **strato troviĝas granda domo.**

UL	IND	EJ	IĜ	MAL
TROV	STAR	HAV	DOM	JUN
NOKT	GRAND	NAZ	PIED	DON
RIĈ	LOĜ	KNAB	VIZIT	

Crie frases através do computador: Crie 5 frases todos os dias; traduza-as e escreva-as, se elas estiverem corretas.

▼ **Bloco 28** (sessões 55-56)



Objetivos de aprendizado

- repetir correlativos
- exercite a conversação com temas cotidianos (esquete)

Tutoriais necessários

- computador para tocar som

Preparação

- Sons **1, 2**
- Cópias de **M25**
- Cópias de **M26**
- Cópias de **M27**
- Cópias de **M28**

Plano de aprendizado

20 me Distribua o diálogo **M25**.

Divida os estudantes em pares e peça para que eles leiam e traduzam o diálogo. Peça para um par ler o diálogo e traduzir linha por linha. Os ajude com a tradução, se necessário. Logo após, peça para o par atuar com o diálogo sem traduzir novamente. Se tiver tempo, você também pode pedir para outras duplas atuarem também.

5 me Jogo recreativo não linguístico

15 me Divida a turma em três grupos. Peça para que cada grupo escreva quantas frases forem possíveis em cinco minutos. Em cada frase, um grupo coloca palavras com **ĈI-** (**ĉiu, ĉiuj, ĉiun, ĉiujn, ĉio, ĉion, ĉia, ĉie, ĉien, ĉian**), outro grupo coloca palavras com **I-** (**iu, iun, iuj, iujn, io, ion, ie, iel, ia, ian, iel, iam**) e um terceiro grupo coloca palavras com **NENI-** (**neniu, nenio, neniun, nenion, neniam, neniel, neniom, nenia, nenian, neniajn, nenie, nenien**). Depois, cada grupo lê em voz alta uma frase e o outro grupo deve traduzir e corrigir a frase. Vence o grupo que mais encontrar erros feitos pelo outro grupo.

5 me Cante a canção **M26** em conjunto 2-3 vezes.

10 me Pausa

10 me Jogue outro jogo com correlativos. Divida os estudantes em dois grupos. Cada grupo escreve a maior frase com o máximo de correlativos que for possível, por exemplo: **En kiu lernejo iuj lernantoj neniam bone lernas kaj iuj lernantinoj, kiujn ni ne ĉiam vidas, ŝatas kanti iujn malnovajn kantojn kaj saluti ĉiujn sur ĉi tiu strato....**

Os grupos escrevem frases em três minutos e depois leem em voz alta. Um outro grupo traduz e calcula quantos correlativos foram usados corretamente na frase.

30 me Distribua a esquete **M27**. Forme grupos de 4 estudantes e peça os para exercitar o esquete.

Dê deveres de casa

M25 Diálogo

- Boris** Saluton. Mi vidis vin en la parko hodiaŭ. Iun vi volis revidi. Kiun?
- Marta** Mi trankvile sidiĝis en parko dum bela tago.
- Boris** Mi volis saluti vin, sed mi tre rapidis. Mi havos ekzamenon en lernejo.
- Marta** Aha, vi devas nun lerni, ĉar vi ne lernis antaŭe. Kiujn ekzamenojn vi havas?
- Boris** Pri fiziko kaj nia lingvo.
- Marta** Tiujn lernobjektojn vi ŝatas, pri ili vi bone sukcesos. Mi esperas ke vi foje trovos tempon por instrui min pri fiziko.
- Boris** Jes, tion mi faros.
- Marta** Bone, mia sciulo. Ĝis revido.



Mi ŝatas

Mi ŝatas sporti

Jes! jes! (koruso)

Mi ŝatas lerni

Tre! tre! (koruso)

Mi ŝatas trinki

Jes! jes! (koruso)

Mi ŝatas legi

Tre! tre! (koruso)

Mi ŝatas kafon.

Mi ŝatas lingvojn.

Mi ŝatas sporton.

Mi ŝatas librojn.

Kun geamikoj,

Jes! jes! (koruso)

En mia hejmo,

Tre! tre! (koruso)

En lernoĉambro

Jes! jes! (koruso)

Kaj en hotelo

Tre! tre! (koruso)

Mi ŝatas kafon.

Mi ŝatas lingvojn.

Mi ŝatas sporton.

Mi ŝatas librojn.

Kun la gepatroj

Ĉu????? (koruso)

Mi ŝatas sporti

Jes! jes! (koruso)

Mi ŝatas lerni

Tre! tre! (koruso)

Mi ŝatas trinki

Jes! jes! (koruso)

Mi ŝatas legi

Tre! tre! (koruso)

Melodia: adaptada da canção francesa Frère Jacques

Roloj: Marko, Ana, malbona persono/ŝtelisto, policisto

Krimo surstrate

Ana Saluton Marko, kien vi iras?

Marko En la vendejon. Mi devas aĉeti manĝojn por miaj gepatroj.

Ana Ankaŭ mi iras tien. Ni iru kune.

Marko Kun ĝojo mi iros kun vi. Ni povos multe paroli pri niaj geamikoj en la lernejo.

Ana Ĉu vi aŭdis ke iu knabo batis Marta-n , ĉar ŝi ne volis doni al li monon, kiun ŝi havis por aĉeti tagmanĝon?

Marko Mi la unuan fojon aŭdas tion nun de vi.

Malbonulo (alvenas kaj forprenas de Marko lian saketon kun mono)

Saluton! Mi ankaŭ devas aĉeti ion, kion mi ŝatas, kaj ĉar mi ne havas monon, mi prenis ĝin de vi. Ĉu ne bone?

Marko Neniu povas forpreni aferojn de aliaj homoj. Redonu al mi la saketon.

Malbonulo He, tio nun estas mia saketo kaj mi ne volas redoni ĝin.

Ana Se vi ne redonos, mi vokos policiston. Jen li iras sur la strato.

Malbonulo Ĝis revido. Mi nun rapidas.

Li kuras for)

Ana (krias)

Policisto, policisto!

(kaj ŝi kuras post la Malbonulo)

Policisto Kio okazis? Mi vidas ke iu knabino postkuras knabon.

Marko Tiu knabo prenis monon de mi. Li estas malbonulo.

Policisto Ni skribu en dokumento kio okazis. Diru al mi vian nomon?

Marko Sed la Malbonulo forrapidos kaj mi ne havos mian monon! Kuru post li.

(Ana revenas kun Malbonulo, kiun ŝi forte tenas je la mano.)

Malbonulo Lasu min. Mi ne volas paroli kun la policisto.

Ana Jen la malbonulo. Mi estis pli rapida ol li.

Policisto Ĉu tio estas via saketo?

Malbonulo Jes, jes, jes.

Ana kaj Marko Li diras malveron.

Marko En ĝi estas mono de miaj gepatroj kaj mia lerneja dokumento.

Policisto Malbonulo. Nun vi iros kun mi al la policejo.

M28 Dever de casa

Crie frases através do computador: Crie 5 frases todos os dias; traduza-as e escreva-as, se elas estiverem corretas.

▼ **Bloco 29** (sessões 57-58)



Objetivos de aprendizado

- repetir correlativos
- Repita a gramática das lições anteriores
- exercite a conversação com temas cotidianos (esquete)

Tutoriais necessários

- computador para tocar som

Preparação

- Som **3**
- Cópias de **M27**
- Cópias de **M29**
- Exercício **M30**
- Exercício **M31**
- Exercício **M32**
- Cópias de **M33**

Plano de aprendizado

20 me Distribua o diálogo **M29**.

Divida os estudantes em pares e peça para que eles leiam e traduzam o diálogo. Peça para um par ler o diálogo e traduzir linha por linha. Os ajude com a tradução, se necessário. Logo após, peça para o par atuar com o diálogo sem traduzir novamente. Se tiver tempo, você também pode pedir para outras duplas atuarem também.

5 me Jogo recreativo não linguístico

10 me Distribua **M30**. Peça aos estudantes para completarem as frases.

10 me Distribua **M31**. Peça aos estudantes para traduzirem as frases.

10 me Pausa

25 me Peça aos estudantes de novo para exercitarem o esquete **M27**. Depois os grupos devem atuar o esquete na frente da turma.

5 me Jogo recreativo não linguístico

10 me Distribua **M32**. Peça aos estudantes para completarem as frases.

5 me Cante a canção em grupo **Dek boteloj**.

Dê deveres de casa

- Maria** Kiel vi sciis kie mi estas? Mi al neniuj diris kien mi iris.
- Johano** Kiam mi vidis ke vi ne estas hejme, mi demandis min, ĉu vi havas alian loĝejon.
- Maria** Kion vi diras?
- Johano** Mi scias ke vi ofte parolis pri iu loko kiu estas en parko. Estas nur unu tia loko en proksimo. Nia urba Parko. Tial mi iris tien.
- Maria** Bone vi faris. Sed ne estis mem komprenebla afero trovi ĉi tiun domon en la parko.
- Johano** Mi serĉis ĉie en la Parko. Mi marŝis sur iuj vojetoj kaj fotis fotojn por mia albumo. Jes mi marŝis longe, eble tri horojn kaj fine vidis vin.
- Maria** Mi ĝojas pro tio. Mi kuiras kafon kaj ni povos paroli pri ĉio. Kial vi volis vidi min?
- Johano** Mi ŝatas trinki kafon kun vi. Mi volis scii ĉu vi jam respondis en nia kurso al 1000 demandoj? Kaj mi venis diri al vi ke mi jam faris tion. Nun mi volas skribi al amiko en Brazilo por paroli kun li per skajpo.
- Maria** Tre bone. Mi ankoraŭ ne respondis al ĉiuj demandoj, sed mi rapidos por ankaŭ skribi al amikino, eble en Kanado.

M30 Exercício

Complete as frases:

En kiu lok _____ vi povas vid _____ mi _____ ?

Kia _____ aŭtoj portis grand _____ infanoj _____ inter du lokoj?

Malbel _____ domeg _____ star _____ en tiu strat _____ .

Li lern__ en lern _____ o kaj rigard _____ tra la pord _____ .

La instru _____ ino aŭskult _____ la bon _____ lernant

_____ .

M31 Exercício

Traduza para sua língua.

Li sidiĝis sur la seĝo kaj tiam komenciĝis la filmo. Ĉu vi amikiĝis kun Petro kaj ĉu reboniĝis la situacio? Kial la manĝo malvarmiĝis? Mi aŭdis ke iuj geamikoj malsaniĝis. La aŭto rapidiĝis kaj ne plu estas videbla. Kiam ŝi endormiĝis, aŭdiĝis forta voĉo.

Kiam fermiĝis la pordo mi nenion plu vidis.

Miaj gepatroj geedziĝis antaŭ dudek jaroj.

M32 Exercício

Complete as frases:

Sur i _____ strato, iras policisto. K _____ li tenas je la mano? Ĉu ĉ _____ knabo estas malbon _____ o?

Ana nen _____ prenas aferojn de aliaj homoj. Ŝi postkuris t _____ malbonulon kaj _____ ricevis la sak _____ on.

K _____ vivas grand _____ uloj? K _____ grandaj ili estas? T _____ gelernantojn ni revidas la trian fojon. Tiam ni fine komprenis, k _____ la instruistino refoje diris la parolon. Nen _____ malbonulo ŝatas lerni en lern _____ o.

M33 Dever de casa

Crie frases através do computador: Crie 5 frases todos os dias; traduza-as e escreva-as, se elas estiverem corretas.

▼ **Bloco 30** (sessões 59-60)



Objetivos de aprendizado

- repetir correlativos
- Repita a gramática das lições anteriores

Tutoriais necessários

- computadores para estudantes (ou use o exercício alternativo)

Preparação

- Som **4**
- Cópias de **M34**
- Exercício **M35**
- Cópias de **M36**

Plano de aprendizado

40 me Distribua o diálogo **M34**.

Divida os estudantes em pares e peça para que eles leiam e traduzam o diálogo. Peça para um par ler o diálogo e traduzir linha por linha. Os ajude com a tradução, se necessário. Logo após, peça para o par atuar com o diálogo sem traduzir novamente. Se tiver tempo, você também pode pedir para outras duplas atuarem também.

10 me Pausa

20 me Distribua **M35**. Peça aos estudantes para completarem as frases.

5 me Jogo recreativo não linguístico

20 me Jogue outro jogo com correlativos. Divida os estudantes em dois grupos. Cada grupo escreve a maior frase com o máximo de correlativos que for possível, por exemplo: **En kiu lernejo iuj lernantoj neniam bone lernas kaj iuj lernantinoj, kiujn ni ne ĉiam vidas, ŝatas kanti iujn malnovajn kantojn kaj saluti ĉiujn sur ĉi tiu strato....**

Os grupos escrevem frases em três minutos e depois leem em voz alta. Um outro grupo traduz e calcula quantos correlativos foram usados corretamente na frase.

Dê deveres de casa

M34 Diálogo

- Instruisto** Kie vi estis tiel longe? Mi sendis vin nur al proksima vendejo de libroj.
- Lernanto** Pardonu, instruistino. Mi vidis surstrate mian pli maljunan fratino, kiu iris al restoracio kaj diris ke ankaŭ mi iru kun ŝi.
- Instruisto** Kial vi iris kun ŝi, se vi sciis ke mi volas havi la libron el la vendejo kaj ke ankoraŭ estas lerneja tempo?
- Lernanto** La fratino havas naskiĝtagon kaj volis ke ankaŭ mi estu en la restoracio, kie manĝos miaj gepatroj kaj geamikoj de mia fratino.
- Instruisto** Ĉu via fratino ne scias ke estas tempo kiam vi devas lerni en la lernejo?
- Lernanto** Ŝi tion scias, sed ne povis trovi bonan tempon por ĉiuj. Mi tial iris kun ŝi.
- Instruisto** Kien vi metis la libron, kiun vi aĉetis por mi?
- Lernanto** Ĉi tie ĝi estas.

M35 Exercício

Complete as frases:

Kun ki _____ geamikoj Marko vidis ti _____ domojn? Ki _____ lecionojn vi lernis kaj kia _____ fotojn ili havis? Ĉu nen _____ vi trovis hejme? De k _____ revenis ti _____ homoj? Je ki _____ horo vi vizitos ti _____ malsanulojn? Ĉu ĉi _____ ĉambroj en ti _____ domo estas pura _____?

Per i _____ oni devas perlabori. Ĉiam homoj vivis en i _____ grupoj.

M36 Dever de casa

Crie frases através do computador: Crie 5 frases todos os dias; traduza-as e escreva-as, se elas estiverem corretas.